

PLÁN KOMUNITNÉHO CENTRA LITAVA

Litava 145
962 44 Litava

Spracovala:

Odborný garant KC: Mgr. Ingrid Jedličková

Jún 2023

Obsah

Úvod	4
1. História lokality	5
2. Demografia	6
3. Geografia	7
4. Infraštruktúra obce Litava	8
4.1 Inštitúcie	8
4.2 Fyzická infraštruktúra	9
5. Neformálna sociálna štruktúra	9
5.1 Informácie o životnom štýle	10
6. SWOT analýza KC	11
7. Akčný plán	13
7.1 Plán Komunitného centra Litava	17
8. Monitorovanie plnenia cieľov	17
8.1 Mapovanie potrieb	18
8.2 Výsledky mapovania potrieb	19
9. Poslanie Komunitného centra Litava a jeho činnosť	19
9.1 Spolupráca s inštitúciami a sponzorské	21
9.2 Aktivity a služby Komunitného centra Litava	22
9.3 Mimoriadne aktivity	23
10. Vyhodnotenie stanovených úloh	23
11. Záver	24
Prílohy.....	26

Zoznam použitých skratiek:

KC – Komunitné centrum

***IA MPSVR SR – Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny
Slovenskej republiky***

NP BOKKÚ – Národný projekt Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni

OGKC – odborný garant komunitného centra

OPKC – odborný pracovník komunitného centra

PKC – pracovník komunitného centra

MRK – marginalizovaná rómska komunita

FO – fyzická osoba

Úvod

KC Litava ako zariadenie sociálnych služieb krízovej intervencie registrované a pôsobiace podľa Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu, poskytovanie sociálnych služieb v obci Litava. Prostredníctvom poskytovania sociálnych služieb krízovej intervencie prispieva k predchádzaniu vzniku alebo stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni, prispôbovať svoju činnosť lokálnemu kontextu a identifikovaným potrebám. Poskytovateľom sociálnych služieb (prevádzkovateľom) zariadenia je Obec Litava.

Z vplyvovej evakuácie národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunálnej úrovni, ako i na základe dlho pretrvávajúcej rezervy vo výkone komunitnej práce v podmienkach komunitných centier na Slovensku, vyplynula potreba podpory ďalšieho budovania odborných kapacít poskytovateľov sociálnej služby. Integračne snahy a transformačné procesy spojené s decentralizáciou štátnej správy a skutočnosť, že Slovenská republika je členskou krajinou EÚ, sa mimo iného prejavujú aj v sociálnej oblasti, kde sa otvára nová možnosť fungovania spoločnosti nielen na makro úrovni EÚ, ale aj na úrovni samospráv, na obecnej a regionálnej úrovni. Ide pritom o vytvorenie nového systému vzájomných vzťahov a činnosti samospráv nielen cez ich volených politických zástupcov, ale aj priameho a nesprostredkovaného zapojenia a participácie populácie do života komunit pri kreovaní a spolurozhodovaní vo všetkých dôležitých otázkach a vo všetkých jej odvetvových oblastiach.

Preto sa venujeme problematike komunity a komunitnej práce. V súčasnej dobe na území Slovenska môžeme stále viac pociťovať problematiku vzájomného spolunažívania medzi znevýhodnenými skupinami obyvateľov, resp. vylúčenými komunitami a ostatnými občanmi. Inak to nie je ani u nás – v obci Litava. Pozitívny vplyv na túto situáciu určite má naplňovanie poslania komunitnej práce na pôde Komunitného centra. Komunitná práca podáva pomocnú ruku na odbornej úrovni najmä cez výkon sociálnych služieb, odborných činností, iných činností, aktivít KC a to všetkým jej obyvateľom na komunitnej aj individuálnej úrovni, každému jednému občanovi, ktorý o takúto pomoc prejaví záujem. Vďaka komunitnej práci sa zvyšuje všeobecná, kultúrna a taktiež vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Preto by sme chceli aj my, práve zapojením sa do Národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni, v rokoch 2019-2023 poukázať na dôležitosť jeho ďalšej činnosti, opodstatnenosť jeho fungovania najmä u majoritného obyvateľstva našej obce Litava.

1. História lokality *(je potrebné povedať, že lokalitu sme poňali ako celú obec)*

Obec Litava leží vo východnej časti okresu Krupina. Rozprestiera sa okolo potoka Litavica. Z hľadiska začlenenia do krajinných celkov, Litava leží v celku Krupinská planina.

Litava už v stredoveku patrila početnosťou svojho obyvateľstva k významným obciam. V listine z roku 1135, v ktorej sa obec spomína prvýkrát, je zaznamenaná už ako „villa Lytua“, čo bolo označenie pre obce vyššieho rangu. Už v tomto roku tu stála románska kaplnka. Pôvod kostola spája tradícia s menom uhorského kráľa Belu I. Vďaka kostolu a farnosti bola obec už od 12. storočia akýmsi duchovným, resp. kultúrno-spoločenským strediskom kraja. V 15. storočí bola mýtnym miestom. Najstaršia časť kostola pochádza z roku 1168. Súčasný farský kostol, ktorý je zasvätený sv. Margite Antiochijskej má dlhú históriu. V kostole sú viaceré hnutelné kultúrne pamiatky – plastiky svätcov, vzkriesenia, madony, ukrižovaného, obrazy svätcov, neskorobaroková kazateľnica, gotická kamenná.

Kultúrne pamiatky

- Rímskokatolícky kostol je zasvätený sv. Margite Antiochijskej, postavený na základoch pôvodnej románskej kaplnky, ktorá stála už v roku 1135, teda prvej písomnej zmienky o Litave. V rokoch 1320 a 1340 bol sčasti na týchto základoch postavený gotický kostol. V roku 1786 bol položený základný kameň na stavbu kostolnej lode a ku gotickej lodi pristavili novú barokovú loď. Výstavby tejto novej lode s vežou bola ukončená v roku 1790. Kostol bol renovovaný v rokoch 1835, 1851, 1922, 1937 – 1945, 1956 – 1959, 1998 – 2000.
- Kalvária – súsošie postavené v roku 1807 v ľudovo-barokovom štýle. Rekonštruované v roku 2008.
- Sv. Ján Nepomucký – kamenná socha umiestnená v centre obci.
- Drevené kríže na Skalici a v Cintoríne.

Hnutelné pamiatky

- Krstiteľnica - gotická krstiteľnica zo 14. storočia, kamenná, barokový vrchnák je drevený z 18. storočia. Noha krstiteľnice je dekorovaná panelovaním.
- Oltárny obraz sv. Margity – neskorobarokový z konca 18. storočia, olejová maľba na plátne.
- Viac plastík, obrazov a sôch z 18. storočia umiestnených v rímskokatolíckom kostole.
- Vedľa fary sa nachádza súsošie Kalvária z roku 1807, postavené v ľudovo-barokovom štýle.
- V centre obce je zreštaurovaná socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1867.

Informácie o obci Litava

Názov	Litava
Okres	Krupina
Región	Hont
Kraj	Banskobystrický
Počet obyvateľov	788
Rozloha chotára	21,13 km ²
Nadmorská výška	390 - 596 m n.m.
Prvá písomná zmienka	1 135
Starosta	Ľubica Tuhárska
E-mail	starosta@obeclitava.sk
Tel.	045 54 02 840
PSČ	962 44
Aj Litava je	

2. Demografia

Vekové zloženie obyvateľstva Litavy sa za posledné roky zmenilo, proces starnutia sa zintenzívnil. Štatistické údaje nám ukazujú, že najväčší podiel obyvateľov obce je v produktívnom veku (15 – 64 rokov), ďalej je to skupina v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov) a posledná časť obyvateľov v poproduktívnom veku (65 a viac rokov).

Reprodukcia sa spomaľuje, preto aj prírastky obyvateľstva sa budú znižovať. Obec Litava patrí do kategórie malých obcí. Podľa sčítania obyvateľov domov a bytov 2021 (ďalej len SODB 2021) k 1.1. - 2022 žilo v obci 759 obyvateľov, z toho 382 mužov a 377 žien.

3. Geografia

Obec Litava leží vo východnej časti okresu Krupina. Rozprestiera sa okolo potoka Litavica. Z hľadiska začlenenia do krajinných celkov, Litava leží v celku Krupinská planina a v rámci nej v pod celku Dačolomska planina. Celok Krupinská planina je súčasťou sopečnej oblasti s názvom Slovenské stredohorie.

V katastri sú výškové rozdiely od 390 do 596 m. n. m. Pri poslednom sčítaní ľudu mala 818 obyvateľov. Kataster obce susedí s obcami Lackov, Trpín, Cerovo, Čebovce, Plachtince, Zemiansky Vrbovok a Sucháň.

Prirodzenými rastlinnými spoločenstvami v katastri sú: dubovo-hrabové lesy karpatské, prevláda v nich dub letný a dub zimný, hrab obyčajný, jaseň poľný, čerešňa vtáčia. V podstate prevládajú travy: medička jednokvetá, chlpaňa hajká a pod. Hlavnými drevinami pri potokoch sú jaseň úzkolistý, brest a dub letný. Pestré zloženie podrastu zabezpečuje plúcnik lekársky, konvalinka voňavá, cesnačka lekárska, brečtan popínavý.

V chotári, ktorý má 21,13 km² okrem mnoho druhov vtáctva vidieť najmä srnčiu zver, zajaca poľného, diviačiu zver, jeleniu zver, bažantov.

Laznícke osídlenie, kopcovitý terén, množstvo hôr, krásne príroda a pstruhové potoky sú predpokladom pre oddych, turistiku, rybárstvo a poľovníctvo

EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA (%)

Predproduktívny vek (0 - 14):	19,89
Produktívny vek (15 - 64):	68,95
Poproduktívny vek (65 a viac):	11,99

Demografický vývoj obce:

Rok	2015	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvateľov k 1.1.xx	768	767	769	768	767	762	764	763	762	756	759	
Živonarodení	9	12	11	9	12	13	10	11	15	10	8	
Zomretí	8	6	8	8	6	6	8	8	5	14	8	
Prirodzený prírastok	+1	+6	+3	+1	+6	+7	+2	+3	+10	+4	0	

Vývoj prírastkov obyvateľstva	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	2	2	5	2	2	3	5	4	4	–		

Trvale bývajúce obyvateľov k 31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	768	767	762	764	763	760	775	758	759	-		

Uchádzači o zamestnanie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	55	41	25	17	24	12	11	16	36	–		

Index stárnutia obyvateľstva %	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	42,80	41,89	45,07	44,12	48,53	45,59	49,30	40	41,89	–		

4. Infraštruktúra obce Litava

4.1 Inštitúcie

- Obecný úrad
- Pošta
- Rímsko-katolícky farský úrad
- Materská škola
- Základná škola 1. až 4. ročník
- Kultúrno-spoločenský dom
- Knižnica
- Požiarna zbrojnica
- Dom smútku
- Televízny káblový rozvod
- Futbalové ihrisko
- Antukové ihrisko /tenis, hokej/
- Multifunkčné ihrisko /futbal, tenis, volejbal,/

- Predajňa rozličného tovaru COOP Jednota
- Predajňa rozličného tovaru Anna Turanová
- Pohostinstvo Mária Račková
- Hostinec Mária Priškinová
- Verejný vodovod
- Telekomunikačné zariadenia /telefón, internet/
- Verejné osvetlenie
- Miestny rozhlas
- Autobusová doprava
-

4.2 Fyzická infraštruktúra

V obci Litava podľa SODB je 291 rodinných domov, prevládajú vidiecke domčeky. Časť rodinných domov v obci využívajú, ako víkendové chalupy. V obci sa nachádzajú niektoré domy s nižším štandardom bývania. Ďalej v obci sa nachádzajú 4 bytové domy.

- domy s plynovou prípojkou - 2
- obnovené domy - 125

5. Neformálna sociálna štruktúra

Cieľové skupiny a ich charakteristika:

Cieľovou primárnou skupinou komunitného centra sú prevažne sociálne skupiny obyvateľstva, jednotlivci a celé rodiny. Majú sťažený prístup k získaniu zamestnania.

Cieľovými skupinami sú:

- Deti a mládež
- Dospelí užívatelia
- Obyvatelia obce v rámci komunitného rozvoja
- Osamelé matky s deťmi, ktoré sú vylúčené príp. ohrozené sociálnym vylúčením
- Dlhodobo nezamestnané osoby
- Rizikové deti a mládež
- Osoby dlhodobo odkázané na dávky štátneho systému soc. pomoci
- Osoby pod alebo pri hranici životného a soc. pomoci
- Osoby dlhodobo odkázané na dávky štátneho systému soc. pomoc
- Rodič na materskej dovolenke
- Osoby ohrozené soc. vylúčením
- Seniori
- Viacpočetné rodiny
- a iné

V súvislosti s integračným charakterom komunitného centra je komunitné centrum prístupné všetkým obyvateľom centra. V rámci výkonu činnosti je pozornosť venovaná zlepšeniu spolunažívania a vzťahom majoritnej a minoritnej časti obyvateľstva obce Litava a to najmä prepájaním a účasťou na spoločných aktivitách KC. Spoločnými aktivitami jednotlivých skupín obyvateľov sa snažíme dosiahnuť zlepšenie a udržiavanie ich vzťahov. V obci Litava je prirodzená autorita starostka obce. V MRK za prirodzenú autoritu považujeme asistentku osvetu zdravia z projektu „Zdravé regióny“, ktorá priamo v MRK žije.

5.1 Informácie o životnom štýle

Niektorým obyvateľom MRK nezáleží na svojom životnom prostredí a to sa týka prevažne komunálneho odpadu a jeho separácie, čím vznikajú v danej lokalite nelegálne skládky. Niektorí obyvatelia danej lokality neriešia dostatočne svoju životnú situáciu (hygiena v domácnostiach, starostlivosť o maloleté deti, vzdelanie...). Majú problém uplatniť sa na trhu práce a to najmä z dôvodu nízkej vzdelanostnej úrovne, zadlženosti, zlých nastavení autobusových spojov do zamestnania. Prevažná časť majoritnej časti obyvateľstva je zamestnaná v blízkom okolí – Krupina, Zvolen. Mladá generácia svoju bytovú a finančnú situáciu rieši odchodom do väčších miest. Miera ekonomickej aktivity v obci je okolo 60 %, časť obyvateľstva je napojená na štátne sociálne dávky. Chýbajú možnosti zamestnávať obyvateľov s najnižším vzdelaním.

Na základe požiadaviek vychádzajúcich z potrieb komunity vzniklo Komunitné centrum Litava, ako zariadenie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja. Komunitné centrum vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu, poskytovanie sociálnych služieb, realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže a sociálnej kurately. Prostredníctvom poskytovania komplexných sociálnych a komunitných služieb prispieva k predchádzaniu vzniku, stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni. Hlavným cieľom komunitného centra je spájanie jednotlivých skupín obyvateľov na spoločných aktivitách, prostredníctvom ktorým, chceme odstrániť bariéry medzi obyvateľmi obce. Aktivity majú preventívny, záujmový a vzdelávací charakter. Komunitné centrum má záujem presadzovať tradičné hodnoty a snahu o obnovu pôvodného modelu dediny, kde sa ľudia o seba zaujímajú a navzájom si pomáhajú. Chceme svojou činnosťou prispieť k trvalo udržateľnej komunite založenej na vzájomnom rešpekte. Naša činnosť a rôzne aktivity preto zameriavame na všetky skupiny obyvateľov – deti, mládež, pracujúcich, seniorov. Komunitnou prácou sa snažíme o zmocňovanie komunity a postupné začlenenie obyvateľov do komunity obce.

Víziou komunitného centra v Litave je veľkou snahou pomôcť pri prepájaní aktivít obyvateľov obce s obyvateľmi z marginalizovaných skupín, hlavne sa sústrediť na deti a dospievajúcu mládež. Venovať sa dospievajúcej mládeži s preventívnymi aktivitami a robiť prednášky na rôzne témy, motivovať ich k ukončeniu stredoškolského vzdelania a motivovať ich pri hľadaní práce. Ukázať, že život nie je o ukončení povinnej školskej dochádzky a pokračovaní na aktívnych prácach, ale ukázať im cestu, aká je možnosť sa vzdelávať a urobiť si rekvalifikačné kurzy.

Poslaním komunitného centra je poskytovať komplexné sociálne a komunitné služby bez rezidencie a prispieť k sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených na individuálnej, ako aj na lokálnej úrovni. Prostredníctvom komplexných sociálnych a komunitných služieb prispieva k sociálnemu začleňovaniu všetkých obyvateľov vrátane marginalizovaných rómskych komunít a tým vytvárať

priestor pre vzájomnú interakciu a spoločné aktivity. Na individuálnej, ale i komunitnej úrovni hľadať vhodné formy a programy na riešenie sociálnych problémov a integrácie. Komunitné centrum je strešnou inštitúciou, v ktorej sa poskytujú sociálne a vzdelávacie služby pre všetkých občanov, realizujú sa programy zamerané na podporu zamestnanosti, programy komunitného rozvoja a voľnočasové aktivity.

Komunitné centrum je svojou činnosťou zamerané na napĺňanie nasledovných cieľov:

- Zlepšovať sociálnu situáciu jednotlivcov, rodín a vylúčených spoločenstiev
- Zvyšovať kompetencie a podporovať sociálnu mobilitu jednotlivcov a rodín
- Vykonávať prevenciu sociálno-patologických javov
- Sprostredkovať kontakty so širším prostredím, podporovať začleňovanie do existujúcich sociálnych sietí, štruktúr, služieb a inštitúcií a aktivizácie
- Podporovať spoluprácu a efektívnu koordináciu činnosti subjektov, ktoré zasahujú do situácie sociálne vylúčených osôb (obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb a služieb zamestnanosti, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti)
- Podporovať komunitný rozvoj, budovanie celej komunity obce
- Podporovať efektívne riešenie konfliktov, sporov a napätí v celej obci

6. SWOT analýza KC

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok. Zahrňuje monitorovanie marketingového interného aj externého prostredia organizácie.

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)		SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESSES)	
Existencia vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie		Nedostatočná aktivizácia podnikateľských subjektov	
Odbornosť poskytovaných sociálnych služieb - systém metodického riadenia implementačnou agentúrou MPSVR SR		Nedostatočný vplyv v oblasti riešenia separácie a likvidácie komunálneho odpadu	
Široká ponuka aktivít pre všetky cieľové skupiny		Slabší záujem o zlepšenie životného prostredia	
Splnenie požadovaných kvalifikačných predpokladov zamestnancov sociálnych služieb		Nedostatočné informačné toky v oblasti komunitného rozvoja	
Zabezpečenie práv a právom chránených záujmov pre marginalizované skupiny		Obmedzené zdroje financovania	
Zmierňovanie napätia v komunite		Slabší záujem majority	
Kvalitné poskytovanie prevencie výskytu sociálno-patologických javov		Nedostatočný vplyv na niektorých rodičov v rámci vzdelávania ich detí	
Spolupráca s obcou, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a inými štátnymi a verejnými inštitúciami		Nedostatok dobrovoľníkov	
Existencia verejného miesta pre			

stretávanie sa členov komunity, vhodné priestory - bezbariérovosť			
Komplexný prístup k riešeniu problémov cieľových skupín			
Eliminácia bariér medzi marginalizovanou rómskou komunitou a majoritou			
Dobrá spolupráca so Zdravými regiónmi v oblasti zdravia			
Aktívne vyhľadávanie a oslovovanie sponzorov a zapájanie sa do projektov			
Vznik Rady KC – poradný orgán KC so zastúpením komunity			
Mapovanie a analýza mapovania potrieb komunity			

PRÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)		OHROZENIA (THREATS)	
Oslovovanie potencionálnych sponzorov		Finančná udržateľnosť, limitované finančné zdroje – financovanie v rámci NP BOKKU	
Využitie aktuálne dostupných zdrojov financovania		Chýbajúca kontinuita poskytovania sociálnych služieb	
Využitie dobrovoľníkov v rámci Dobrovoľníckeho programu – náborová kampaň		Ohrozenie poddimenzovaním stavu pracovníkov	
Práca s komunitou a zhmotnenie komunity – komunitná práca		Nesúdržnosť obyvateľov – nekvalitné vzťahy	
Kvalitná spolupráca s rôznymi inštitúciami a organizáciami – UPSVaR, ZŠ, MŠ, odborní lekári		Predsudky zo strany majority voči minorite	
Sieťovanie - inštitúcie nielen v oblasti sociálnych služieb, miestne subjekty		Zlé hospodárenie s finančnými prostriedkami – slabšia finančná gramotnosť niektorých obyvateľov	
Záujem obce na riešení problémov v komunite		Absencia občianskej angažovanosti	
Zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov KC - vzdelávanie		Nedostatočné zapájanie mládeže do diania v komunite	
Záujem obce na riešení problémov v komunite		Absencia občianskej angažovanosti	
Zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov KC - vzdelávanie		Nedostatočné zapájanie mládeže do diania v komunite	

7. Akčný plán

- Riešenie komunálneho odpadu - Separácia a likvidácia nelegálnych skládok v MRK - predchádzanie šíreniu infekčných chorôb a hľadacov v obci - Znečistenie prostredia v okolí príbytkov na pozemkoch, ktorými nie sú vlastníckmi a tým môže dochádzať k porušovaniu zákona o odpadoch	- Komunitná práca - participácia obyvateľov komunity - Práca Rady KC - Spolupráca s dobrovoľníkmi a ich participácia na riešení problému	- Odstránenie nelegálnych skládok v obci Litava a zabezpečiť pravidelné odstraňovanie komunálneho odpadu v osade	- Získať informácie a možnosti, kompetencie obce, pomoc komunity pri riešení problému – vytváranie nelegálnych skládok - postihuteľnosť - Vyčistenie priestranstiev v okolí príbytkov od komunálneho odpadu - Zakúpenie nádob na komunálny odpad	- Pravidelne zasadnutie Rady KC v súčinnosti s pracovníkmi KC a členmi komunity	- KC osloví člena Rady KC – starostku obce, ohľadom kompetencií a postihuteľnosti vinníkov - KC osloví členov Rady KC ohľadom motivácie pre aktívnych členov komunity, ktorí budú nápomocní pri odstránení problému	Ľudské zdroje	Mydlová/ Vicianová, členovia Rady KC, starostka, zástupcovia komunity v Rade KC	3/2022
			- Nájsť lídrov z komunity obce (sebarealizácia, využitie ich potencionálu)	- Práca v teréne priamo s komunitou a dobrovoľníkmi - Hľadanie finančných zdrojov (Projekty, sponzorstvo) na podporu motivácie práce lídrov - Pravidelné zasadnutia Rady KC - Oslovenie starostky obce a motivácia lídrov	- Neformálna príprava lídrov na prácu v teréne v komunite – predstavenie najväčších problémov, nastavenie vzájomnej kooperatívnej pomoci- Dozor nad udržateľnosťou hyg. stavu osady, možnosti nahlasovania nelegálnych skládok a sankcie za ich vytváranie - Hľadanie vhodnej projektovej výzvy na podporu lídrov – motivácia – príprava projektu -na zasadnutiach Rady KC získať možnosti motivácie pre lídrov zo strany predstaviteľov obce	Ľudské zdroje Finančné zdroje	OGKC, OPKC, PKC, KPKC, Komunita obce, Lídri, Rada KC	10/2022
			- Vyhľadanie dobrovoľníkov „Správny dedinčan“	- Nájsť dobrovoľníkov – práca v teréne, informačná kampaň, využitie pomoci lídrov v komunite, ktorí nás nasmerujú na vhodných dobrovoľníkov	- Vytvorenie plánu práce s dobrovoľníkmi, vedenie informačnej kampani - Vytvorenie plánu Sporiaceho programu pre komunitu – pomoc dobrovoľníkov pri jeho realizácii - Sanácia nelegálnych skládok – zlepšenie životných podmienok a kvalita života – toto vyhodit	Ľudské zdroje	Komunita - obyvatelia obce Litava Dobrovoľníci Lídri z komunity OGKC, OPKC, PKC, KPKC	Priebežne 2022
			- Participácia cieľovej skupiny – komunity – zmocnenie komunity	- Motivácia členov komunity a posilňovanie participácie komunity – MRK Litava - Neformálne	- Organizovanie spoločných brigád na odstránenie odpadu v osade, rozdelenie úloh – zmocnenie komunity na	- Ľudské zdroje a finančné zdroje – projekty, sponzoríng - Finančné	- Komunita, komunitný pracovník, Rada KC - podanie projektov – starostka obce,	

				stretnutia s komunitou v teréne, účasť aj asistentky osvetu zdravia – Marika Kováčová – súčinnosť, osveťa v komunite ohľadom vzniku infekčných chorôb a premnoženie hlodavcov - Sporenie finančných prostriedkov na zakúpenie nádob na komunálny odpad – Finančná spoluúčasť komunity na riešení problémov	prevzatie zodpovednosti za stav svojho okolia , následne aktivity na skrášenie okolia – výsadba zelene – nájsť vhodnú výzvu na podanie projektu – zabezpečenie náradia a kúpu okresných drevín a stromov – výzva Nadácia : COOP Jednota, Nadácia Ekopolis -Neformálne vzdelávanie – finančná gramotnosť a vytvorenie sporiaceho programu – podľa návrhov komunity /zmocňovanie komunity a preberanie zodpovednosti/	zdroje – sporiaci program komunity	Asistent osvetu zdravia – Marika Kováčová Dobrovoľníci KC – pomoc pri sporiacom programe	
		- Pokračovanie v plnení stanoveného cieľa	- Doplnenie sporiaceho programu - Postupne prenesenie zodpovednosti, určenie zodpovedného lídra na dohľadanie na sporiaci systém	- Získanie spätnej väzby našich aktivít ako aj aktivít komunity - Udržateľnosť aktivít - Zabezpečenie udržateľnosti sporiaceho programu - Oslovovanie ďalších rodín ich aktivizácia, prebudenie záujmu o zapojenie sa do sporiaceho programu	- Vytvorenie Fb skupiny „Aktívna komunita obce Litava“ - možnosť pre obyvateľov obce, komunitu vyjadriť svoj názor, dávať podnety na zlepšenie, spoluprácu, upozornenia na porušovanie pravidiel obce, prezentácia aktivít -Prizvanie zástupcov firmy Pedersen – ich prezentácia správneho separovania -Zorganizovanie aktivít v KC za účelom získania informácií potrebných pri správnej separácii odpadu – ako separovať komunálny odpad	Ľudské zdroje	OGKC, OPKC, PKC, KPKC Dobrovoľníci Lídrí,	3/2022

- Riešenie odstavnej plochy pre motorové vozidla - Zlepšenie bezpečnosti predovšetkým deti a všetkých obyvateľov, ktorí sa pohybujú po úzkej prízjazdovej ceste vedúcej do lokality hornej časti MRK - Predchádzanie kolízií aut, ktoré sa pohybujú v náročnom svahovitom teréne hlavne v zimných mesiacoch, kedy je cesta pokrytá ľadom a je ťažko prejazdná	- Komunitná práca - Aktivizácia komunity ich participácia na riešení problému - Práca Komunitnej rady, lídrov, dobrovoľníka - Spolupráca s jednotlivými zložkami, členmi komunity, ktorí sa budú podieľať na dosiahnutí cieľa	- Revitalizácia terénu a príprava na vybudovanie malého parkoviska - Vytvorenie odstavnej plochy vhodnej na parkovanie aut, v prípade zlého počasia, kedy auta majú problém vyjsť hore kopcom k rodinným domom, lebo cesta nie je bezpečne zjazdová čo sa prejavuje najmä v zimných mesiacoch						11/2022
			- Získanie potrebných základných informácií o pozemku, ktorí sa nachádza na začiatku lokality MRK - Získanie povolenie majiteľa pozemku - Získať informácie, kompetencie obce a možnosti spolupráce s obcou ako partnerom	- Práca v teréne s komunitou – názory, podnety, hľadanie najlepšieho riešenia priamo od obyvateľov - Oslovenie vedenia obce na zapojenie sa do priebehu prác	- Vytvorenie plánu práce – do plánovania zapojiť vedenie obce, Radu KC, lídrov, dobrovoľníka - Vytvorenie návrhu, projektu na parkovaciu plochu - Oslovenie a aktivizácia členov komunity, zorganizovanie stretnutí priamo v teréne	- Ľudské zdroje, finančné a materiálne zdroje - Projekty, sponzoring	- Pracovníčky KC, členovia Rady KC, starostka, zástupcovia komunity v Rade KC - Komunita danej lokality, lídri, dobrovoľník	2022/2023

			- Vytvorenie pracovnej skupiny – konzultovanie problému s jej jednotlivými členmi - Zapojenie dobrovoľníkov, lídrov a participácia obyvateľov - Určenie kľúčových osôb pri riešení problému - Vyhľadanie sponzorov - Zabezpečenie ľudských, finančných a materiálnych zdrojov - Zabezpečenie potrebných pracovných nástrojov a pomôcok	- Aktivizácia obyvateľov a ich zapojenie do riešenia a priebehu procesu - Pravidelne zasadnutie Rady KC, hodnotenie priebehu a riešenie aktuálnych problémov počas samotnej realizácie	- Vyhľadávanie a oslovenie potencióálnych sponzorov na získanie materiálnych alebo finančných prostriedkov potrebných pri samotnej realizácii	- Sponzori	Priebežne počas celého obdobia
				- Hľadanie finančných zdrojov, zabezpečenie materiálnej pomoci pri realizácii - Vyhľadávanie najvýhodnejších cenových ponúk – firmy, živnostníci - Oslovenie študentov stredných a vysokých škôl, pomoc pri vypracovaní návrhu, prípadnej vizualizácie plochy parkoviska	- Organizovanie spoločných brigád obyvateľov pri úprave terénu, zapojenie lídrov, dobrovoľníka – pozitívny príklad pre komunitu - Pružné reagovanie na nečakané problémy, ktoré môžu nastať počas realizácie		
			- Zapojenie lídrov, dobrovoľníka pri dodržiavaní stanovených zásad parkovania a dodržiavaní stanovených pravidiel navrhnutých priamo komunitou danej lokality - Prevzatie zodpovednosti za prípadnú údržbu a stav danej plochy - Zmocnenie jednotlivých členov komunity - Príklad dobrej praxe	- Po dohode s komunitou a akceptácii ich názorov určenie parkovacieho systému - Monitorovanie vybudovaného priestoru dobrovoľníkom, aby sa predišlo k znehodnocovaniu plochy			6/2023

Čo sa ľudia naučia:

- Participovať na riešení problémov v obci
- Separácia komunálneho odpadu
- Udržiavanie a skrášlenie prostredia, v ktorom žijú

- Súdržnosť v komunite
- Záujem obyvateľov o veci verejné
- naučia sa hľadať možnosti získania finančných prostriedkov
- zodpovednosť voči životnému prostrediu a svojmu okoliu

7.1 Plán Komunitného centra Litava

Plán komunitného centra je dokument vychádzajúci z potrieb komunity. Bol spracovaný na základe mapovania potrieb a odráža potreby a názory komunity. Pri mapovaní potrieb bola komunita poňatá ako celá obec, nakoľko sa v obci nenachádzajú segregované rómske časti. Pri riešení problémov je dôležité zapájať celú komunitu do riešenia a rozhodovania. Mapovanie potrieb bolo realizované formou štruktúrovaného rozhovoru s rodinami a ich rodinnými príslušníkmi. Bol vytvorený pomocný dotazník s konkrétnymi otázkami z rôznych oblastí, na ktoré členovia komunity odpovedali za asistencie všetkých zamestnancov KC. Zmapované boli najproblematickejšie lokality obce, v ktorých žijú obyvatelia zo sociálne znevýhodneného prostredia ako aj menej problémové časti obce. Ciele, ktoré vyšli z mapovania potrieb sú zahrnuté do Plánu KC. Jej obsahom je absorbovanie názorov celej komunity, ktoré umožnia spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý v spolupráci s komunitou pomáha pri plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších komunitných služieb, ktoré budú znamenať reálny prínos spôsobujúci zmenu v životoch členov komunity. Proces tvorby komunitného plánu je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusii čo najväčšieho počtu členov komunity, čo zabezpečuje, že navrhovaný systém komunitných služieb je jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedá miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom. Plán KC je základným plánovacím dokumentom pre rozvoj komunity. Je výsledkom komunitného plánovania, ktoré považujeme za jednu zo základných metód riadenia rozvojových procesov v komunite

Plán komunitného centra možno meniť: - ak sa zmenia ciele KC - v prípade nízkej účasti resp. nezájmu obyvateľov o danú aktivitu - v prípade nových podnetov od obyvateľov obce - na základe mapovania potrieb obyvateľov obce - po uplynutí plánovaného obdobia.

8. Monitorovanie plnenia cieľov

Monitorovanie napĺňania cieľov bude prebiehať **kvalitatívne aj kvantitatívne**.

Kvalitatívne/ napĺňanie cieľov bude prebiehať prostredníctvom rozhovorov a sedení so zainteresovanými - členovia Rady komunitného centra, obyvatelia lokality a iné spolupracujúce organizácie. Pracovníci KC budú zaznamenávať napĺňanie cieľov prostredníctvom vedenia záznamov zo stretnutí / rozhovorov, kde bude zachytená spätná väzba ohľadom úrovne naplnenia cieľov – silné a slabé stránky.

Kvantitatívnym/ spôsobom sa bude hodnotiť či boli splnené konkrétne ciele a v akom počte. Monitorovanie bude prebiehať priebežne a tiež na konci projektu. Hodnotiť ich bude najmä Rada komunitného centra, ale tiež samotná komunita. V neposlednom rade to budú zamestnanci KC.

Kvantitatívnym spôsobom/ v ktorom sa podieľajú na riešení všetkých problémov. Kvantitatívne ukazovatele nám pomôžu získať informácie o počte stretnutí komunitnej rady, zapojení účastníkov rady, počte brigád, návšteve v teréne, návšteve dobrovoľníkov v komunitnom centre. Hodnotenie využijeme hlavne na to, aby sme zistili, či boli úlohy splnené, aký cieľ zostal nesplnený, akým smerom

sa majú potreby KC uberať v nasledujúcom projektovom období. Pre monitorovanie plnenia cieľov potrebujeme získať kvantitatívne, no najmä kvalitatívne ukazovatele. Kvalitatívnou metódou chceme do skúmaného javu nahliadnuť hlbšie a získať detailné informácie, zhodnotíme dosiahnutú zmenu, aké pokroky a úlohy sa nám podarilo dosiahnuť. Ukazovatele získame hlavne spätnou väzbou od našich klientov.

Požadované údaje získame formou dotazníka alebo rozhovorom s klientmi. Metódou rozhovoru je možné odhaliť fakty, skúsenosti, názory a postoje skúmaných klientov.

8.1 Mapovanie potrieb

Separácia a riešenie komunálneho odpadu, nelegálnych skládok

Čiastkové ciele:

- Vyčistenie priestranstiev v okolí príbytkov od komunálneho odpadu
- Zakúpenie nádob na komunálny odpad
- Nájst lídrov z komunity obce - sebarealizácia
- Vyhľadanie vhodných členov do komunitnej rady
- Participácia cieľovej skupiny – komunity – zmocnenie komunity
- Získať informácie a možnosti, kompetencie obce, pomoc komunity pri riešení problému – vytváranie nelegálnych skládok
- Realizácia parkovacieho miesta

Úlohy:

- Pravidelne zasadnutie Rady KC v súčinnosti s pracovníkmi KC a členmi komunity
- Práca v teréne priamo s komunitou a dobrovoľníkmi
- Hľadanie finančných zdrojov (Projekty sponzorstvo)
- Oslovenie starostky obce a motivácia lídrov
- Nájst dobrovoľníkov – práca v teréne, informačná kampaň, využitie pomoci lídrov v komunite, ktorí nás nasmerujú na vhodných dobrovoľníkov
- Motivácia členov komunity a posilňovanie participácie komunity – MRK Litava
- Neformálne stretnutia s komunitou v teréne, účasť aj asistentky osvetu zdravia a jej súčinnosť, osveta v komunite ohľadom vzniku infekčných chorôb a premnoženie hlodavcov

8.2 Výsledky mapovania potrieb

Pracovníčky komunitného centra tieto jednotlivé najzávažnejšie problémy chcú riešiť na stretnutí Rady komunitného centra, kde budú prizvaní aj zástupcovia z minoritnej časti obce a aj majoritnej časti obce, starostka obce, poslanci z obecného zastupiteľstva, asistentka osvetu zdravia. V rámci diskusie očakávame návrhy na riešenie týchto problémov a participáciu od prizvaných hostí ako odstrániť alebo minimalizovať jednotlivé problémy, ktoré sú v danej obci a ktoré je potrebné riešiť.

Monitorovanie plnenia stanovených cieľov bude vykonávané veľmi cielene a organizovane. Pri spätnej väzbe v sociálnych službách ide vždy o vzťahy a prebiehajúce procesy medzi viacerými členmi komunity. Komunitné centrum svojou činnosťou, aktivitami a službami sa snaží u detí, mládeže a dospelých zapojiť a vzbudiť záujem o spoločné aktivity, iniciovať vnútorné sily na zmeny. Práca a fungovanie KC v Litave má z nášho pohľadu do budúcnosti značný a preukázateľný význam a je prínosom pre širokú verejnosť, pre komunitu v obci. Prostredníctvom realizácie činností a aktivít sú klienti komunitného centra vedení predovšetkým k sebpomoci, kde majú možnosť zmeniť svoju náročnú životnú situáciu, riešiť akútne problémy jednotlivca a celej komunity. Komunitné centrum sa tak zameriava na prevenciu, ale aj krízovú intervenciu a motiváciu. Uplatňuje komplexný prístup, zlepšuje komunikačné a životné zručnosti klientov, aktivizuje a zapája marginalizované skupiny, utvára a rozširuje systematickú prácu v prirodzenom prostredí klienta. Komunitné centrum slúži pre všetkých obyvateľov danej komunity. Vstup je dobrovoľný a bezplatný, ale platí aj zákaz vstupu pre občanov pod vplyvom návykových látok a s agresívnym správaním, pretože cieľom je vybudovanie bezpečného miesta z komunitného centra. Spolupracuje s mnohými organizáciami, inštitúciami a snaží sa o zapájanie detí, rodičov a ostatných obyvateľov do aktívneho prístupu k podieľaniu sa na dianí v obci Litava.

Od 2023 je v Komunitnom centre Litava počet zamestnancov 3

Zamestnanci KC Litava		
Mgr. Ingrid Jedličková	Odborný garant KC	OGKC
Martina Gašparová	Pracovník KC	PKC
Margita Vicianová	Komunitný pracovník KC	KPKC

Všetci pracovníci KC spĺňajú kvalifikačné predpoklady, morálne a odborné kritériá pre činnosti, ktoré vykonávajú v súlade s pracovnou náplňou.

9. Poslanie Komunitného centra Litava a jeho činnosť

Komunitné centrum Litava je v súčasnosti financované zo zdrojov Národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni a je prepojené na finančný rozpočet zriaďovateľa

sa Komunitného centra Litava v zmysle zmluvných podmienok Zmluvy o spolupráci uzavretej s Implementačnou agentúrou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zabezpečuje výkon KC. IA MPSVR SR určuje záväzné postupy a povinnosti poskytovateľa pri výkone odborných činností, obslužných činností, ďalších činností a aktivít komunitného centra.

Ostatné skutočnosti sú upravované platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a EÚ. Činnosť komunitného centra je daná: v oblasti odborných činností Zákonom č. o 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a predpisov (napr. sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, preventívne aktivity, záujmová činnosť a ďalšie). Poskytovanie týchto činností reflektuje identifikované potreby jednotlivých cieľových skupín. Komunitné centrum hľadá predovšetkým možnosti, ktoré napomáhajú k riešeniu nepriaznivej sociálnej situácie všetkých obyvateľov obce, a to formou rôznych odborných činností, aktivít a programov. Činnosť KC je zameraná primárne na systematickú prácu s deťmi, mládežou, dospelými, rodinami, seniormi, občanmi s MRK, ako aj spoluprácu s rôznymi úradmi, vzdelávacími inštitúciami, zdravotníckymi a špecializovanými zariadeniami. KC realizovalo obligatórne činnosti stanovené, ktoré sú zakotvené v Zákone č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách vykonávané odborníkom a založené na vzťahu, podpore, pomoci, rozvoji, optimálnom uplatnení klienta na jeho reálnej orientácii v živote. Sociálne poradenstvo slúži na odstránenie, prípadne aspoň

Pracovníci KC Litava realizujú aktivity a iné činnosti v priestoroch komunitného centra a to aj terénnou a ambulantnou formou. V komunitnom centre sa poskytuje základné sociálne poradenstvo a špecializované sociálne poradenstvo, ktoré poskytuje Odborný garant KC a tiež Odborný pracovník KC Litava.

V komunitnom centre sa poskytuje:

a) sociálne poradenstvo

- odborná činnosť zameraná na posúdenie povahy problému jednotlivca/rodiny/komunity, poskytovanie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.
- poskytované užívateľom SS denne, ambulantnou formou v priestoroch Komunitného centra a terénnou formou v prirodzenom prostredí klienta. Na základe sociálnej diagnostiky klienta zahŕňa aj poskytovanie informácií o právach, povinnostiach a variantoch riešení vo vzťahu k situácii, v ktorej sa práve klient nachádza a ktoré sa vzťahujú k prekonávaniu či zmierňovaniu nepriaznivej sociálnej situácie. Súčasťou sociálneho poradenstva je tiež sprostredkovanie kontaktu so spoločenským prostredím, krízová intervencia a opatrenia, zamerané na predchádzanie krízovým situáciám a obmedzovanie negatívnych vplyvov v rodine.

b) pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov

- vykonáva sa so súhlasom plnoletej fyzickej osoby a je zameraná najmä na poradenstvo pri vybavovaní rôznych úradných záležitostí a vybavovaní iných vecí v záujme fyzickej osoby, vrátane doprovodu a sprostredkovania rokovania s inštitúciami, ktoré sa podieľajú na riešení klientovej situácie. Poskytuje sa ambulantne priamo v KC, s ohľadom na potrebu použitia telekomunikačných prostriedkov.

c) pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie

dieťaťa od 4 rokov a zo školského zariadenia – prípravu sme realizovali po vyučovaní, po príchode detí a mládeže do KC v popoludňajších hodinách. Individuálne aj skupinovo venujeme s deťmi a

mládežou vypracovávaní ich zadaných domácich úloh a tiež učivu, ktoré na vyučovaní nestihli prebrať alebo ho nepochopili. Niektoré deti nemajú v domácom prostredí fyzický priestor na písanie domácich úloh a kvôli nedostatku súkromia. Deti pracovali pod dohľadom pracovníčok, mnohé deti nás navštevujú, ktoré majú problémy so zvládnutím učiva. Predškolská príprava je určená pre deti od 4 rokov a jej účelom má uľahčovať deťom nástup do školy, najmä tým, ktoré navštevujú materskú školu. Pomáhame im aj pri zhotovovaní a vypracovávaní rôznych projektov, nakoľko väčšina z detí nemá vo svojich domácnostiach prístup na internet a potrebnú PC techniku.

d) pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,

e) vykonáva sa preventívna aktivita,

f) zabezpečuje sa záujmová činnosť a iné činnosti a aktivity,

g) vykonáva sa Komunitná práca a Komunitná rehabilitácia

h) v komunitnom centre sa poskytuje základné sociálne poradenstvo a špecializované sociálne poradenstvo, ktoré poskytuje: Odborný garant KC, Odborný pracovník KC,

Odborné činnosti je možné poskytovať ambulantnou a terénnou formou prostredníctvom terénneho programu.

Komunitné centrum možno považovať za:

a) spoločný priestor pre celú komunitu. Štandardy komunitných centier Národného projektu Komunitného centra poskytuje terénnou formou v prirodzenom prostredí klienta. Na základe sociálnej diagnostiky klienta zahŕňa aj poskytovanie informácií o právach, povinnostiach a variantoch riešení vo vzťahu k situácii, v ktorej sa práve klient nachádza a ktoré sa vzťahujú k prekonávaniu či zmierňovaniu nepriaznivej sociálnej situácie. Súčasťou sociálneho poradenstva je tiež sprostredkovanie kontaktu so spoločenským prostredím, krízová intervencia a opatrenia zamerané na predchádzanie krízovým situáciám a obmedzovanie negatívnych vplyvov v rodine.

b) pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov - vykonáva sa so súhlasom plnoletej fyzickej osoby a je zameraná najmä na poradenstvo pri vybavovaní rôznych úradných záležitostí a vybavovaní iných vecí v záujme fyzickej osoby, vrátane doprovodu a sprostredkovania rokovania s inštitúciami, ktoré sa podieľajú na riešení klientovej situácie.

9.1 Spolupráca s inštitúciami a sponzorské

Pri výkone ambulantnej a terénnej sociálnej práce je potrebná a priam nevyhnutná spolupráca s rôznymi inštitúciami ale aj v blízkom okolí, a to s kompetentnými organizáciami a pracovníkmi školstva, sociálnymi kurátormi a pracovníkmi ÚPSVaR vo Zvolene a v Krupine, políciou a príslušníkmi OP, firma Pod Hradom Bzovík s.r.o., PZ Krupina. Ďalej komunikáciou ZŠ, MŠ v Litave, Senohrad, Cerovo a špeciálnou základnou školou, kde si neplnia povinnú školskú dochádzku deti zo sociálne slabšieho prostredia, detskými pediatrami, všeobecnými lekármi a zdravotníckymi zariadeniami,

zdravotnými asistentmi ako aj s Charitou Sv. Alžbety vo Zvolene, koordinátorom osvetu zdravia a ďalšími inštitúciami, napomáhajú k riešeniu rôznych sociálnych problémov klientov. Samozrejماً je spolupráca so zriaďovateľom Obec Litava.

Sponzorské dary: Charita svätej Alžbety Zvolen, Felima s.r.o., kde nám poskytl pre klientov oblečenie, potravinársku pomoc, Línd Mobler Slovakia-Krupina s.r.o, COOP Jednota Krupina spotrebné družstvo. V roku 2022 sme sa zapojili do projektov „Nadácia Ekopolis“.

9.2 Aktivity a služby Komunitného centra Litava

Na základe analýzy stavu, existujúcich problémov a následne potrieb a záujmov klientov je spracovaný plán aktivít v Komunitnom centre. Aktivity smerujú k zmene sociálnych podmienok komunity v lokalite, pričom sú zamerané na: poskytovanie služieb pre potreby jednotlivca a skupiny a podpory ich vzájomnej interakcii, včasnú intervenciu a prevenciu sociálnej exklúzie.

Obligatórne služby:

- sociálne poradenstvo
- komunitná práca a komunitná rehabilitácia
- nízkoprahové programy pre deti a mládež
- výchovno – vzdelávacie a aktivizačné služby

Fakultatívne služby:

- predškolské kluby matiek s deťmi
- príprava na vyučovanie
- klub seniorov
- preventívne aktivity
- a odborné poradenstvo.

Aktivity sa budú prispôsobovať potrebám klientov počas celej realizácie projektu. Pracovníci KC budú pravidelne spracovávať mesačný plán konkrétne organizovaných aktivít a poskytovaných služieb v KC, vrátane časového rozvrhu, ktorý bude zverejňovaný v priestoroch KC, ako aj v priestoroch Obecného úradu v Litave a **web stránke: www.obecilitava.sk**. Všetky aktivity a služby poskytované sú pravidelne monitorované. Sleduje sa záujem o organizované aktivity pravidelné aj nepravidelné, čo sa prejavuje návštevnosťou týchto podujatí zo strany detí, mládeže, dospelých, o čom sa vedie evidencia.

K 01./2023 Komunitné centrum Litava má vo svojej databáze evidovaných klientov z toho:

- Dobrovoľník: UZ
- Účastník: U
- Dieťa: D

Prostredníctvom vzdelávacích a voľno časových aktivít poskytovaných ambulantnou alebo terénnou formou boli klienti vedení k vytváraniu svojpomocných skupín, ktoré majú možnosť prispieť k zmene svojej životnej situácii, ale zároveň aj k zmene riešenia rôznych problémov v rámci komunity. Komunitné centrum je zamerané na prevenciu, intervenciu a motiváciu riešiť sociálny problém a snaží sa o komplexné zlepšenie životných zručností klientov. KC je miesto, kde sa ľudia z okolia môžu schádzať a načerpať iné podnety, než im poskytuje ich každodenná rutina. Prebiehajú tu rôzne komunitné aktivity, ale aj základné a špecializované poradenstvo. Voľno časové aktivity pre deti a

mládež prispievajúce k predchádzaniu a eliminovaniu sociálno – patologických javov. Pre deti a mladých ľudí zo znevýhodneného prostredia sú komunitné centrá miestom, kde sa môžu nielen stretávať a rozvíjať v rámci skupín.

V priebehu kalendárneho roku 202 boli v KC Litava zrealizované aj aktivity v rámci komunitnej práce. Zmyslom komunitnej práce sú aktivity, najmä podporovať miestnych obyvateľov v tom, aby si všímali problémy, ktoré sa vyskytujú v ich prostredí, aby vedeli, aké prostriedky môžu použiť pri zmene a riešení problémov. Výborným priestorom na stretávanie sa sú rôzne komunitné akcie.

Nepravidelných skupinových aktivít bolo v roku 2023 realizovaných, kde každá aktivita bola zameraná na niečo iné.

9.3 Mimoriadne aktivity

Výlety, exkurzie realizované mimo lokality, ktoré eliminujú strach detí z neznámeho prostredia a podporujú životné zručnosti potrebné pre ďalší rozvoj (schopnosť cestovať, orientovať sa v cudzom prostredí, komunikovať a pod.) - v priebehu roku 2023.

Podpora dobrovoľníctva – zapojenie dobrovoľníkov do komunitných aktivít, dobrovoľnícka výpomoc mládeže a dospelých pri realizácii aktivít KC. Zábavné popoludnie - deň detí, Finančná gramotnosť, Babinec, Policajná akadémia, aktivity na podporu zamestnanosti, poskytované klientom podľa potreby. Aktivity, smerujúce k zvyšovaniu zamestnanosti obyvateľov obce, ktoré realizujeme predovšetkým formou poskytovania pracovného poradenstva.

Aktivity Komunitného centra boli na základe aktuálnych potrieb užívateľov KC počas roku 2023 zamerané na:

- poskytovanie poradenstva pre potreby jednotlivca a skupín,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- zvyšovanie sociálnych zručností a kompetencií užívateľov
- prevenciu a predchádzanie sociálno-patologických javov a rizikového správania, najmä u detí a mládeže,
- realizovanie vzdelávacích/volno časových aktivít, zábavných podujatí stretnutia s obyvateľmi MRK (osada Litava) a ostatnými obyvateľmi obce

10. Vyhodnotenie stanovených úloh za rok 2023

Mapovanie potrieb: získať podnety a potreby od občanov, zmapovať ich potreby. Aký je podľa nich najväčší problém v obci, čo je potrebné riešiť.

Hlavným cieľom roku 2023 bola otvorená komunikácia, vzájomné prepájanie a spolupráca rôznorodých komunit, ktorým KC poskytuje stanovené úlohy, kde sa mali zamerať na získanie konkrétnych zručností u obyvateľov obce, ktoré by im umožnili zaujať zodpovednejší postoj k životnému prostrediu (predovšetkým minimalizovať množstvo odpadu a jeho správne triedenie).

V roku 2023 sa podarilo stanovené úlohy splniť aspoň čiastočne.

Oslovenie členov komunity a komunitnej rady: oslovenie a poskytnutie informácií členom komunity za účelom ich zapojenia sa do komunitnej rady.

Zasadnutie Komunitnej rady: Zasadnutie Komunitnej rady: oboznámiť členov Komunitnej rady s mapovaním potrieb a jeho výsledkami. Tejto komunitnej rady sa zúčastnili zatiaľ len asistentka osvetu zdravia, starostka obce, poslanec, komunitné pracovníčky KC, komunitná rada sa bude rozširovať o ďalších členov. V rámci výkonu komunitnej práce sa pracovníci KC od začiatku roku sa zameriavali na realizáciu mapovania potrieb individuálnou formou, prostredníctvom dotazníkov a rozhovorov, ktorých cieľom bolo zistiť potreby obyvateľov, ako aj ich názory, ako sa im žije v obci a čo by chceli zmeniť, tak vo svojej sociálnej situácii, ako aj v živote v obci. Mapovanie sme realizovali v obci a v osade, kde žije rómska komunita. Rozhovory s obyvateľmi boli realizované v ich prirodzenom prostredí, väčšinou u nich doma ale taktiež aj v priestoroch Komunitného centra a obci.

Stanovené ciele, ktoré boli čiastočne zrealizované za rok 2023

01/2023 - Zlepšenie životných podmienok členov marginalizovanej rómskej komunity žijúcej v rómskej osade

02/2023 - Riešenie komunálneho odpadu a neželaných skládok odpadu v MRK

03/2023 - Sanácia nelegálnej skládky odpadu na prijatie preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku skládky na danom mieste

04/2023 - Preventívne opatrenia, aby nebola prerušená dodávka vody do niektorých domácností v MRK

05/2023 - Oboznámenie členov Komunitnej rady a prizvaných obyvateľov s doterajšou činnosťou dosiahnutých výsledkov - finančnom stave sporenia, ktorý má slúžiť na zakúpenie nádob

06/2023

Oboznámenie členov Komunitnej rady s doterajšou činnosťou a dosiahnutými výsledkami a riešenie ďalšieho problému - odstránenie nelegálnej skládky odpadu a zamedzenie vzniku novej skládky. Realizácia parkovacieho miesta. Stretnutie o ďalšom postupe, pokračovanie v sporiacom programe za rok 2023.

11. Záver

Komunitné centrum svojou činnosťou, aktivitami a službami sa snaží u detí, mládeže a dospelých zapojiť a vzbudiť záujem o spoločné aktivity, iniciovať vnútorné sily na zmeny. Práca a fungovanie KC v Litave má z nášho pohľadu do budúcnosti značný a preukázateľný význam a je prínosom pre širokú verejnosť, pre komunitu v obci. Komunitné centrum v Litave sa snaží reagovať na potreby komunity a rieši akútne problémy a potreby členov komunity. Prostredníctvom realizácie činností a aktivít sú klienti komunitného centra vedení predovšetkým k sebpomoci, kde majú možnosť zmeniť svoju náročnú životnú situáciu, riešiť akútne problémy jednotlivca a celej komunity. Komunitné centrum sa tak zameriava na prevenciu, ale aj krízovú intervenciu a motiváciu. Uplatňuje komplexný prístup, zlepšuje komunikačné a životné zručnosti klientov, aktivizuje a zapája marginalizované skupiny, utvára a rozširuje systematickú prácu v prirodzenom prostredí klienta. Komunitné centrum slúži pre všetkých obyvateľov danej komunity. Spolupracuje s mnohými organizáciami, inštitúciami a snaží sa o zapájanie detí, rodičov a ostatných obyvateľov do aktívneho prístupu k podieľaniu sa na dianí v obci Litava. Sociálna služba a sociálna pomoc je súbor činností, ktoré občanovi poskytujú pomoc v nepriaznivej sociálnej situácii a ochranu pred sociálnym vylúčením. Pomáhajú zabezpečiť základné životné podmienky, nadobudnúť sociálnu stabilitu obnoviť sociálnu nezávislosť a suverenity. Komunitný plán je prvý výstup, ktorý je potrebné priebežne aktualizovať v súvislosti s meniacou sa situáciou v sociálnej oblasti. Hlavnou prioritou obce je, aby potreby obyvateľov boli vhodnou formou pomoci a starostlivosti maximálne uspokojené a viedli k podpore občana v jeho nezávislom a zmysluplnom Podporovať záujmovú činnosť a zmysluplné trávenie voľného času.

- Podporovať vzdelávanie detí a mládeže, motivovať hlavne rodičov, aby deti ukončili základné vzdelanie a pokračovali v ďalšom štúdiu na strednej škole.
- Zabezpečenie vzdelávania a zvyšovanie kvalifikácie dospelých realizáciou vzdelávacích a tréningových programov zameraných na jednotlivcov a skupiny.
- Podporovať iniciatívy obyvateľov vylúčených lokalít v oblasti zdravého a čistého životného prostredia.
- Zabezpečovať vzdelávanie a osvetu v oblasti plánovaného rodičovstva a ochrany sexuálneho reprodukčného zdravia.
- Zvyšovať finančnú gramotnosť a mieru finančnej inklúzie.
- Podporovať a pomáhať pri zlepšovaní prístupu cieľových skupín k právnej pomoci.
- Poskytovať služby podpory pre zvyšovanie zamestnanosti, vrátane poradenstva v oblasti zamestnanosti.

